

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ
ДЪРЖАВЕН КУЛТУРЕН ИНСТИТУТ

ОТЧЕТ

за степента на изпълнение на
утвърдените политики и програми на
Държавния културен институт при
Министъра на външните работи
за 2021 г.

2021

Програма 2.2. „КУЛТУРНА ДИПЛОМАЦИЯ“

Заложени в програмата цели

В рамките на Програма „Културна дипломация“ **Държавният културен институт към министъра на външните работи (ДКИ)** реализира дейности, насочени към постигане на следните цели, зададени в програмата:

- ❖ Интегриране на културната дипломация във външнополитическата програма - генериране на благоприятна и позитивна среда за изпълнение на външнополитическите цели и приоритети.
- ❖ Изграждане и утвърждаване на положителния образ на България като държава член на Европейския съюз.
- ❖ Популяризиране на достиженията на българската култура, наука и изкуство в контекста на общите европейски ценности и култура, насърчаване на межкултурния обмен и защита на споделени демократични ценности.
- ❖ Осигуряване на устойчивост на процеса на културна промоция на страната чрез регионални и международни инициативи за сътрудничество.
- ❖ Изграждане на партньорска мрежа с български и международни културни организации, отделни творци, представители на независимия културен сектор и насърчаване на тяхното участие в процеса на утвърждаване на образа на България в чужбина.
- ❖ Популяризиране, опазване и обогатяване на Художествения фонд на МВНР като част от културното наследство на България и активно взаимодействие с български автори и културни организации.

Резултатите, постигнати през отчетния период, съответстват на заложените в програмата цели и отразяват активизирането на процеса в изпълнението на програмата.

Осъществени дейности

- Извеждането на дейността на ДКИ в наднационални партньорства и взаимодействия беше приоритет и резултатът е видим:
 - ❖ Приемането на Института за **пълноправен член в Европейската мрежа на културните институти EUNIC, юни 2021;**
 - ❖ Приемането на Института за **пълноправен член в Глобалната мрежа по публична дипломация (GDPnet) на 7-та Асамблея, състояла се в Доха, Катар, ноември 2021.**
- Задълбочаването на взаимодействието с партньорски организации, създаване на нови с български и международни организации от културния и творчески сектор;
- Съдействие за реализирането на културните програми на българските дипломатически мисии и включването им в значими европейски и международни културни събития и презентации;
- Подпомагане на участието на България в международни организации и съдействие за изпълнение на поети от страната ангажименти;
 - ❖ ДКИ участва в подготовката на проекта „Стратегическо сътрудничество между България и Норвегия в подкрепа на международните ангажименти на България за борба с антисемитизма и опазването на еврейското наследство“ и започна реализацията на предвидените проекти дейности.

- Специален фокус в дейността бяха успешно реализираните културни проекти (изложби, дискусии, презентации в Париж, Тунис, Котор и Подгорица, Пловдив, Казанлък, София и др.) по повод **отбелязването на 65 години от приемането на България в ЮНЕСКО** и 75 години от създаването на международната организацията, както и **30-годишнината на Международната Франкофонска организация**.
- Реализирани важни програми от утвърдения план на ДКИ – второ издание на БГ екран онлайн – фестивал на българското кино, стартираше нова програма „Балкански диалози“ за засилване на взаимодействието между артисти в балканския регион, нови онлайн инициативи (концерти, видео дискусии, мапинг и др.) по повод национални празници и годишнини.
- Осъществени събития в **обновената галерия „Мисията“**, както и в „обживените“ **нови пространства в ЦУ-МВнР** – ет. 7 и партер – за целите на културната дипломация; презентирани изложби на чуждестранни дипломатически мисии, академични и неправителствени организации по конкретни поводи и отбелязване на годишнини пред дипломатическия корпус и широка публика;
- Поддържане, реставриране и обновление, популяризиране чрез иновативни онлайн инициативи на богатия Художествен фонд на МВнР;
- Отбелязване на годишнини от установяване на дипломатически отношенията на България с различни държави.

Анализът на степента на изпълнение на програмните цели за 2021 г., въпреки препятствията, породени от световната пандемия от COVID-19, показва положителна тенденция за висока ефективност и адаптивност при организираните събития и прояви в ЗП, при запазване на финансовите рестрикции в бюджета и отпадналата възможност да се ползват ресурсите на Международния план на Комуникационната стратегия за присъединяване на България към ЕС. Постигната е оптимизация и на процеса на планиране и реализиране на културни събития в програмата на българските дипломатически мисии предвид пандемията.

Все по-отчетливо става присъствието на културни инициативи, реализирани в интернет пространството с помощта на дигиталните средства и инструменти и социалните мрежи. Разработените онлайн проекти в ДКИ са с дългосрочен кумулативен ефект, активираният официален Youtube канал, както и методите и средствата за работа, позволяват адаптиране спрямо актуалните условия за реализирането на политика в областта на културната дипломация и постигане на дълготраен ефект.

Основни дейности и постигнати резултати

Проекти от програмата на дипломатическите представителства

"ПЪТУВАЩИ ЕКСПОЗИЦИИ" и филмови презентации ДКИ осигурява за програмите на мисиите зад граница. През 2021 г. акцент в експозициите е осигуряването на мисиите предимно с дигитални копия на експозициите, свързани с културното наследство, националната идентичност и други поводи.

- Общо 10 изложби от проекта „Пътуващи експозиции“ са предоставени на 19 отделни мисии;
- Две нови изложби са добавени към колекцията на ДКИ „Пътуващи експозиции“.
- Копие на фототипната изложба „Традиции“ е предоставена на БКИЦ-Скопие за целите на културната дипломация, както и филм за кукерството в България. Други копия на изложби са предоставени на ДП-Армения, ДП-Анкара и ДП-Будапеща.

- За 3 изложби от проекта „Пътуващи експозиции“ са направени специални дигитални презентации („Българските градове“, „Ароматите на България“, „Чудотворни икони и свети мощи на Балканите“) и представени по различни поводи от ЗП.

Специален интерес се наблюдава към новите попълнения в проекта „мобилни изложби“, реализирани през годината:

- 1) Изложбата **„Чудотворни икони и свети мощи на Балканите“** - визуален двуезичен проект, представящ разказа за чудодейността на знакови икони, разработен съвместно с Център за славяно-византийски проучвания "Проф. Иван Дуйчев" към СУ "Св. Климент Охридски" и фондация "Елена и Иван Дуйчеви" (изложбата е на български и английски)
- 2) Нова фототипна три езична изложба **„Българските паметници под закрила на ЮНЕСКО“** - посветена на 65 години от българското членство в ЮНЕСКО и 75 години от основаването на организацията. (изложбата е на български, английски, френски, немски езици)

Обичайният интерес през годините към някои от изложбите на ДКИ, както и физическите ограничения за представянето им пред публика, мотивира екипът на ДКИ за изработването на техни дигитални копия и презентации, които са предоставени на ЗП по различни поводи: при отбелязване на двустранни годишнини; като виртуален поздрав за национални празници и поводи.

ФИЛМОВИТЕ ПРЕЗЕНТАЦИИ са другата важна линия на съвместната работа на ДКИ с дипломатическите представителства. Чрез тази програма българските мисии в чужбина се позиционират като реални и активни участници в процеса на промоция на българската култура като част от европейската. ДКИ се стреми да поддържа партньорство с Национален филмов център, български продуцентски компании, които осигуряват заглавия за презентациите. През годината 2021 г. се забелязва активизиране във филмовата област в сравнение с 2020 г., когато редица планирани инициативи бяха отлагани. Традиционните международни филмови формати, в които се включват нашите посолства бяха проведени предимно в онлайн, в хибриден формат и значително по-малко присъствени. Оказано бе съдействие за изработването на субтитри на различни езици на конкретни филми и съответно допълнителни възможности за представяне в различни формати в чужбина, бяха поети права на филми, които участват в програми.

- През годината със съдействието на ДКИ общо 9 български филмови продукции са представени във международни или европейски филмови форуми в 12 отделни инициативи на ЗП. Финансирани са изработване на субтитри, осигуряване на авторски права, подписан е един едногодишен договор за презентации за четири филма, които са били показвани в различни фестивали и събития на ЗП.

ДКИ е активен партньор на българските мисии и съдейства регулярно в инициативите за българско участие в Европейските филмови фестивали, ежегодно организирани от Делегациите на ЕС, често съвместно с клъстърната мрежа на EUNIC и с местни организации, както и филмови фестивали в рамките на традиционните франкофонски фестивали. След приемането на ДКИ за пълноправен член на EUNIC се очаква да се разширят възможностите за по-активното участие на ЗП.

- **Второ издание на филмовия фестивал „БГ екран онлайн“**

Основен акцент през годината в програмата на ДКИ по линия на представянето на българското филмово изкуство е реализирането на второто издание на филмовия фестивал „БГ екран онлайн“. Успехът на първото издание мотивира усилията за повторното му организиране. В рамките на 3 седмици от 29 ноември до 19 декември общо 26 филма и 1 сериал:

- ✓ **11 пълнометражни филма, 10 документални, 5 късометражни и 1 сериал.**
- ✓ отчетен е много висок брой посетители на страницата и гледаемост на филми от програмата на фестивала – **21 578 зрители;**
- ✓ Общ брой влизания на страницата на фестивала – **92 995 посещения**
- ✓ Най-голям зрителски интерес се отчита от България (тази година фестивалът беше достъпен и за зрители от България), следвана от САЩ, Германия и Великобритания, а основната аудитория е между 25 и 55 години.

Партньори във филмовия проект са: Българска телеграфна агенция, Българска национална телевизия, научна програма към Софийски университет „Св. Климент Охридски“ и др.. Виртуален домакин на фестивала през 2021 г. беше платформата за българско кино Gledam.bg.

Проектът се оформя като устойчив и много успешен, насочен е както към сънародниците ни зад граница, така и към чуждестранна публика (филмите са със субтитри на английски език, като някои имат субтитри на френски, испански и др. езици) и се осъществи с подкрепата и активното партньорство на българските дипломатически и консулски представителства по цял свят. БТА са медийни партньори, което допринася значително за популяризирането на инициативата ни чрез техните канали.

При съвместната работа на ДКИ с мисиите е оказано съдействие и в други направления. За представяне на българското културно наследство и традиции бе осъществено партньорство с Национален археологически институт с музей към БАН (НАИМ) и Национален етнографски музей – БАН. Техни дигитални видео презентации, представящи българска история, култура, фолклор и традиции, бяха включени в редица онлайн инициативи на ЗП – в **Мексико, Албания, Китай, Индонезия и Нигерия**, като по-специфично за целите са изработени от ДКИ и **преводи на испански и на бахаса**.

В сферата на литературата ДКИ е оказало съдействие на ДП-Пекин за участие в онлайн изданието на Шестия европейски литературен фестивал – 2021 на тема „Четене между редовете през дамските очи“, на ДП-Атина във връзка с награждаването на Панос Статоянис от Съюза на преводачите в България за цялостен принос в популяризирането на българската литература и култура в Гърция.

Отбелязване на важни дати

Наблюдава се естествената тенденция мисиите да се нуждаят все повече от презентационни материали и изложби в дигитален формат. Затова и по случай 3 март, 24 май, 22 септември до всички посолства са подготвени и изпратени дигитални презентационни материали, с които мисиите да обезпечат отбелязването на важните дати.

- **3 март** - виртуален концерт на хор *Мистерията на българските гласове* и *виртуална разходка из българските градове*, включени в едноименната пътуваща експозиция на ДКИ;
- По случай **Великденските празници**, ДКИ изпрати до всички мисии Видео поздрав за отбелязване Възкресение Христово с *концертно изпълнение „Христос Воскресе“* на вокален ансамбъл „Елици“ към НГДЕК „Св. Кирил-Философ“;
- **24 май** – до всички ЗП са изпратени **видео-презентация** по проекта **„Скритите букви“** на партньорската Фондация „Прочети София“, както и **филм** на БНТ с автор Бойко Василев *„Ходене по чудесата“*.
- **22 септември** - Държавният културен институт към министъра на външните работи и Държавният фолклорен ансамбъл **„Филип Кутев“** отправиха **виртуален поздрав** към всички българи и приятели на България по света със специално реализирано видео с произведения от богатия репертоар на ДФА „Филип Кутев“, като част от партньорското взаимодействие между двете институции, сключено през лятото на 2021.

- **1 ноември - Деня на народните будители** по инициатива на ДКИ, част от пейките-букви от **Арт инсталацията „Българските букви“**, бяха реставрирани и разположени в парковото пространство на Министерство на външните работи и Държавния културен институт, където остават за постоянно. Съвместно с дирекциите „Държавен протокол“ и „Пресцентър“ беше организирана акция по **осветяване на сградата на министерството**, прожекция, анимация, посветена на бележити български будители.

Материалите, които ДКИ подготвяше по конкретните поводи са ползвани активно от дипломатическите и консулските ни мисии за техните празнични програми и в популяризирането им в социалните медии и отчитаме много добро покритие и дълготраен устойчив ефект.

Програма „Пишещите дипломати“

Въпреки усложненията поради ограничаване на реализиране на публични събития заради пандемията, по сравнително новата програма на ДКИ през отчетния период се реализираха **6 представяния на книги** на дипломати или свързани с дипломацията творци, като събитията се реализираха в партньорство на Литературен клуб „Перото“ - НДК. Програмата цели да популяризира литературата като инструмент на публичната културна дипломация, както и да популяризира таланта на дипломатите, да насърчи споделянето на натрупания опит си от дипломацията – и чрез литературата.

- В Литературен клуб „Перото“ са организирани премиери на книгите на **Деметра Дулева** „Преобърнати съзвездия“, на книга с разкази и новели на **проф. Кирил Топалов** "Софийски истории", книгата на преподавателя по изобразително изкуство в Университета на Чикаго **проф. Василен Васевски**, „Корени“, **Михаил Михайлов** – почетен консул на страната ни в Намибия представя своите книги „Кафява захар“, „Лов и Любов“ и „История на истината“, **Виктор Меламед**, почетен консул на Тайланд в България представи сборник с разкази „Дива луна“.
- В Държавния културен институт е представена и публикацията „Варшава, „Алейе Уяздовские“ № 33/35. Из историята на Българското посолство в Полша (1919 - 2019)“ на журналиста и изследователя **Петко Мангачев**.

Партньорство на ДКИ с български организации

През 2021 се реализира заложената през 2020 г. инициатива за обявяване на *награда за дебютен документален български филм в областта на изкуството от името на ДКИ* в рамките на филмовия фестивал „**Мастер оф арт**“. В шестото издание на международния фестивал награда за най-добър български документален филм за изкуство, определен от международно жури, беше връчена за филма „Одисей“ (2020), режисьори Десислава Шишманова и Нончо Нончев, продукция на

БНТ. В рамките на целогодишната програма на фестивала Мастер оф арт партньорството на Института беше комуникирано активно, като през август в град Копривщица бе организирана специална прожекция с филма, направен по случай 15-годишнината на ДКИ, а съпътстващо фестивала събитие беше представянето на фотографската изложба „Посоки“ в двора на градското читалище, около сцените на фестивала. Изложбата е е дарена на местното училище в града.

Балканският документален център е дългогодишен партньор на ДКИ, като през 2021 г. отново бе подкрепен в програмата за млади кинодокументалисти "Открития",

която ежегодно се провежда в Призрен, Република Тази година на филмовия фестивал БДЦ „Открития“ през август в Призрен, Р Косово документалният филмов проект на Анета Лесниковска от Република Северна Македония Did it hurt? Few Monuments more, few people less. (Боля ли? Повече паметници, по-малко хора) спечели наградата от името на министъра на външните работи.

Партньорството на ДКИ с БДЦ се надгради през 2021 г. и чрез участието в организирането през декември на онлайн издание на София Документал – международен филмов фестивал с фокус върху правата на човека.

През 2021 година ДКИ сключи **две нови споразумения** за партньорство – с **БТА** и с **Държавен фолклорен ансамбъл „Филип Кутев“**.

През април официално бе **подписано споразумението за сътрудничество на ДКИ с Българска телеграфна агенция**. То визира двете институции да обединят усилия за представянето на дейностите си в областта на културата, представяне и популяризиране на различни инициативи и проекти, насърчаване развитието на творческа дейност и културната дипломация. В каналите на националната информационна агенция ще бъдат представени инициативи на ДКИ, свързани с популяризирането на националната традиция и култура, както и съвременни творчески проекти. В рубриката на БТА „Култура и знание“ през април бе представен филма, посветен на 15-та годишнина от създаването на Държавния културен институт и в първия редовен бюлетин.

През юни ДКИ подписа споразумение за партньорство с **Национален фолклорен ансамбъл „Филип Кутев“** с цел популяризиране на виртуални (и физически, при възможност) концерти на ансамбъла, за целите на културната дипломация.

Държавният културен институт беше партньор и на Четвъртото издание на **Международната награда „Никола Гюзелев“** и на връчването ѝ през есента на 2021.

В началото на 2021 г. в галерия „Мисията“ на Държавния културен институт бяха връчи почетни грамоти от името на министъра на външните работи на изявени личности в областта на културата и културната дипломация и **партньори на института**, с което беше отбелязана изминалата през 2020 година 15-та годишнина от създаването на Института. Носители на отличието, грамота, подписана от министъра на външните работи получиха доц. Албена Танева, проф. Аксиния Джурова, фотографът Иво Хаджимишев, председателят на фондация „Аматерас“ Даниела Тодорова, директорът на Британския Съвет-София г-жа Любов Костова и г-н Явор Койнаков, дългогодишен служител и експерт в Държавния културен институт. Всички те през изминалите 15 години са били важна част от реализираните от ДКИ културни инициативи и са допринесли за утвърждаването на институцията като важен интегрален мост в културата и дипломацията.

Партньорство/членство на ДКИ с международни организации

АСОЦИАЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ НАЦИОНАЛНИ КУЛТУРНИ ИНСТИТУТИ (EUNIC)

На 10 юни 2021 г. Държавният културен институт към министъра на външните работи беше приет за пълноправен член на европейската мрежа на културните институти EUNIC (European Union National Institutes for Culture) и по този начин застана до Министерство на културата като представител в мрежата от българска страна. Членството беше единодушно одобрено от Общото събрание на членовете на EUNIC .

Членството на ДКИ в EUNIC е много важна стъпка за позиционирането на института в международен контекст, то разширява възможностите за по-добрата координация на участието на българските дипломатически и консулски мисии в общите проекти с партньори от Европейския съюз и от трети страни. Това означава и увеличени

възможности за включването на българския културен сектор в международния културен обмен и популяризирането на български културни продукти.

ГЛОБАЛНАТА МРЕЖА ЗА ПУБЛИЧНА ДИПЛОМАЦИЯ (GPDNet)

В рамките на VII-ма Генерална асамблея на „Глобалната мрежа за публична дипломация“ (GPDNet) на 29 ноември-01 декември 2021 г., Държавният културен институт при министъра на външните работи бе приет единодушно за пълноправен член на организацията. Екипът на ДКИ представи подробно своите основни приоритети, мисия и задачи за ролята на културната дипломация като инструмент на външната политика и взаимодействието с българските дипломатически представителства по света, както и кратка история на ДКИ. Българската делегация бе представлявана от Директора на Държавния културен институт г-жа Снежана Йовева Димитрова, н. Пр. Пламен Делев, Посланика на България в Държавата Катар и дипломати от Посолството.

Фондация Азия-Европа – АСЕФ

ДКИ продължава координирано с ресорните дирекции в МВНР да взаимодейства с АСЕФ. На 1- 2 юли 2021 г. се състоя видеоконферентна онлайн среща на Борда на директорите на АСЕФ, в която експерт на ДКИ взе участие. Потвърдено е участието на директора на ДКИ в Борда на директорите на фондацията АСЕФ. ДКИ има готовност да следи за развитието на проекти на Фондацията – особено с оглед на промените в начина на реализирането им (онлайн и хибридни формати), да разпространява информация към другите ангажирани български институции и да насърчава българско участие. По предложение и със съдействието на ДКИ в онлайн специализирана конференция на тема взаимодействие на медиите от Европейския и Азиатския регион се включи г-н Кирил Вълчев, изпълнителен директор на БТА.

Съвместни проекти с дирекциите на МВНР

75-годишнина от основаването на ЮНЕСКО и 65-годишнина от присъединяването на България към организацията и „30 години – България член на Франкофонията“

Във връзка с отбелязването на инициативите „75 - годишнина от основаването на ЮНЕСКО и 65 години от присъединяването на България към ЮНЕСКО “ и „30 години – България член на Франкофонията“, в колаборация с дирекция „Права на човека“, ДКИ активно участва с дейности и идеи за проекти в изготвянето на програмата за отбелязване на двете важни годишнини. ДКИ възложи изработването на визуална идентичност и графични компоненти за дигитални и печатни материали за двете кампании, които активно се ползват в комуникативните канали.

Екип от ДКИ, съвместно с дирекция „Права на човека“ изготвиха специална фототипна изложба на английски, френски, немски и български език „Българските паметници под закрилата на ЮНЕСКО“ и бе представена до сега в Париж, Тунис, Котор и Подгорица - Черна гора, Пловдив, София, Казанлък. Копия се подготвят и на хърватски език за ДП – Загреб. Немското копие на изложбата е за програмата на ДП-Берлин и БКИ.

Ангажименти на страната в опазване на еврейското наследство и паметта за Холокоста

Проект „Стратегическо сътрудничество между България и Норвегия в подкрепа на международните ангажименти на България за борба с антисемитизма и опазването на еврейското наследство“

Държавният културен институт участва в проекта като партньор и е ангажиран с поредица от дейности, насочени към повишаване на познанието за еврейското културно наследство в България и създаване на пакет от материали, които интерпретират тази тема и добавят посланието за важността да се противодейства на проявите на антисемитизъм и ксенофобия, речта на омразата.

На 21 юли е подписан договорът за безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на инициативата, с което се дава официален старт на проекта. На 9 август ДКИ подписва споразумение за партньорство с бенефициента МВнР.

Подготвен е проект за Работен план по проекта, провеждат се срещи и дискусии с потенциални партньори от творческите среди, медиите и академичната общност. Установени са тесни работни контакти с членове на Българската делегация в Международния алианс за възпоменание на Холокоста, за да се осигури релевантна връзка между проектните резултати и приложимостта им в комуникиране на българската позиция в тази международна организация. Регулярно се провеждат срещи със заинтересовани партньори – организации на еврейската общност като „Шалом“ и други организации, ангажирани с темата и българо-еврейски изследвания или развитие на културни проекти. Осигурена е координация с работните групи от МВнР и Дипломатическия институт, регулярни доклади за напредък се изготвят за Националното координационно звено по Двустранния фонд от Норвежкия финансов механизъм.

Според утвърдената програма за календарната 2021 година е планирано възлагането на няколко изследвания (Дейност 7.1), които да станат отправна точка за реализирането на целия комплекс от модули в проектите на ДКИ. Това са проучвания в архивни масиви, изготвяне на задания за създаването на творчески продукти, подготовката на материали за обучителните програми на млади „посланици на идеята за толерантност“. Изготвено е проектно задание/покана за експертно участие в тези дейности, а получените предложения са разгледани от комисия. Комисията направи преглед на получените предложения, избирайки като критерии за оценка съответствие с целите на програмата – да предлагат иновативно разглеждане на темата за паметта за Холокоста и опазването на еврейското наследство, противодействието на проявите на антисемитизъм и език на омразата. Подготвени са пет договора - за експертно участие в проекта, които ангажират водещи експерти и договор за реализиране на резидентна програма-уъркшоп (Дейност 7.2.b Партньорство с творчески организации и артисти).

Продължава подготвителната работа и по другите модули на програмата.

Онлайн инициативи през 2021

През 2021 г. ДКИ продължи да активира добрите дигитални практики и онлайн инициативи, започнати през 2020 г.. Допълнително бяха разработени нови онлайн рубрики, поради Ковид пандемията и през 2021 г., като активно се използват канали като Facebook, YouTube и двуезичния сайт на ДКИ.

През 2021 г. на сайта на ДКИ бяха публикувани над 150 новини (на български и английски език), на YouTube канала са публикувани 23 видеа, от които с най-много гледания (3 169) е виртуалният концерт с изпълнения на хор „Мистерията на българските гласове“ по повод 3 март. На Фейсбук страницата на ДКИ са направени над 400 публикации, които достигат до **101 823 потребители** в мрежата. Последователската база на страницата се е покачила за една година с около 1000 човека.

Споразумението за партньорство с БТА допринесе за увеличаване на видимостта на дейността на Института - на сайта на БТА са споделени над 40 новини на Института. В „Литературен вестник“ беше публикувано специално интервю с директора на института - litvestnik.com, както и други публикации в други медии като БНР, БНТ, „Дневник“, Дарик, BGnes, OffNews и др.

Виртуални изложби – инструмент за културна дипломация:

Предвид обстоятелствата с пандемията ДКИ организира няколко виртуални събития, които имаха много добра добавена стойност и отражение като публични културни политики. През 2021 година бяха изработени и качени в YouTube канала общо 6 видеа във връзка с виртуалното представяне на някои от изложбите на ДКИ, като към видеата се добавя текст и на английски език:

- ✓ Виртуална изложба с нови картини от Художествения фонд на ДКИ - „Надграждане II“ - <https://www.youtube.com/watch?v=52QoKEZixIk>
- ✓ „Значими жени в историята – от Братислава до Русе“, гостуващ проект от Словашкото посолство и „Европейски пространства 21“ - Русе <https://www.youtube.com/watch?v=7GjqDr0rhrE>
- ✓ „200 години от рождението на Г.С. Раковски“ – съвместен проект между ДКИ и Централна библиотека – БАН - https://www.youtube.com/watch?v=RmwtrK8_f4U
- ✓ Виртуална изложба, посветена на 165 години от рождението на Стоян Михайловски - съвместен проект между ДКИ и Централна библиотека – БАН <https://www.youtube.com/watch?v=N3-kGcohtI0>
- ✓ Аржентина и България: 90 години приятелство - съвместен проект между ДКИ и Посолството на Аржентина в България <https://www.youtube.com/watch?v=wZcT4bmQhY0>
- ✓ „Чудотворни икони и свети мощи на Балканите“ - съвместен проект между ДКИ и Център „Дуйчев“ към СУ - <https://www.youtube.com/watch?v=NpNRBY5y3Tg>

Онлайн инициатива „Да надникнем в мисиите“

Започната в началото на 2020 г. онлайн инициатива „Да надникнем в мисиите“, която цели да представи пред широката публика основни архитектурни забележителности и художествени произведения в посолствата ни - част от Художествения фонд на МВНР, продължи активно и през 2021 година.

В нея бяха представени **11 дипломатически представителства**: Прага, Токио, Букурещ, Лисабон, Мексико, Брюксел, Мадрид, Вашингтон, Варшава, Атина, Виена.

Бяха изработени 4 представителни видеа, с текстове и на английски език, които са публикувани в YouTube канала на ДКИ и се ползват от мисиите ни като презентативен представителен видео материал:

<https://www.youtube.com/watch?v=F9UPjWs-BNE>, Будапеща:

<https://www.youtube.com/watch?v=fbiSHaUvW0s>, Белград:

<https://www.youtube.com/watch?v=GaPOtdrWfwo>, Париж

https://www.youtube.com/watch?v=uZuOQqts_Lk, Мадрид:

Продължава подготовката на нови видео-материали – за Виена и Варшава.

Нова онлайн рубрика #НАГОСТИНАДКИ

В началото на 2021 година Държавният културен институт стартира нова онлайн рубрика "На гости на ДКИ", като целта е да се популяризират, чрез комуникативни канали на Института, интересни и национално значими културни проекти – на различни институции, музеи, галерии, наши партньори. Регулярно бяха представяни кратки видеа по културни, образователни и туристически теми от партньорски организации, музеи,

университети, галерии, неправителствени организации и институции с цел да се засили интересът и популяризирането до по-широк кръг публики на културна информация.

Във Фейсбук страницата бяха публикувани 48 публикации от инициативата на проекти като например от: Национален дарителски фонд „13 века България“, Национална художествена галерия, Национален археологически институт с музей – БАН, ЮНЕСКО център София, Мастер оф арт, Национален исторически музей, Регионален исторически музей – София, Регионален исторически музей- Русе, българските културни институти в чужбина, чуждестранните културни институти в България и много други. Рубриката продължава успешно.

Нова онлайн изложба „Спасените“

През 2021 година ДКИ постави началото на нова онлайн рубрика, която представя върнати и реставрирани картини от различни мисии във връзка с тяхното опазване от климатични фактори, атентати и други.

Държавният културен институт към министъра на външните работи представи виртуален разказ за т. нар. „спасени“ картини от българските дипломатически представителства в Бейрут и Дамаск. През 2020 г след взрив в близост до Посолството на Р България в Бейрут, където до този момент се съхраняваха живописните творби, картините бяха изпратени по спешност от Ливан към България. Държавният културен институт получи ценните произведения на изкуството и се погрижи за тяхното реално „спасение“ и съответно за „новия“ им живот. След извършено реставриране и прерамкиране, част от картините намериха своя нов дом в някои от нашите дипломатически мисии по света, както и в Централно управление на МВНР.

Беше изработено специално представително видео и популяризирано чрез медиите: <https://www.youtube.com/watch?v=clVo7ucYo0A>

Художествен фонд

Художественият фонд към МВНР е важен инструмент на културната ни дипломация и инициативите, които реализира ДКИ в тази насока насърчават неговото популяризиране, както и съхранение, подобряване и обогатяване с нови произведения.

Екипът в ДКИ изготви План за работа по ХФ, който подобри работата по отделни казуси, инвентаризация и паспортизация.

В отчетения период са направени посещения с цел експертен преглед на произведенията и документацията в задграничните представителства на РБ в Мадрид, Скопие, Белград, Милано. Извършена е годишна инвентаризация на активите от Художествения фонд на МВНР в София. От мисиите Мадрид бяха върнати общо 15 броя картини, от които 7 броя са върнати с приемно предавателен протокол на Националната Художествена Галерия, което е важна стъпка в междуинституционалната координация.

През 2021 г. в задграничните мисии на Р България са предоставени общо 45 бр. произведения от ХФ:

- Виена 5 бр.;
- Тел Авив 8 бр.;
- Анкара 6 бр.;
- Милано 1 бр.;
- Мадрид 25 бр.

От началото на 2021 година, след представянето на авторски изложби на ДКИ са дарени общо 10 броя художествени произведения. През 2021 година 9 произведения са професионално реставрирани с изготвени паспорти и описание, както и включени в колекцията и експонирани в публичните представителни пространства на ЦУ-МВНР. Извършена е преценка от сертифициран оценител на общо 53 броя картини, графики и

скулптури от ХФ на ДКИ към МВНР, за да бъдат надлежно интегрирани произведенията в оборот. 49 броя живописни произведения са рамкирани.

Публични събития и изложби в галерия „Мисията“ и в пространствата на ЦУ на МВНР

През 2021 година с експертната подкрепа на екипа от ДКИ и логистиката от дирекция УСМ и ТО **две пространства** в ЦУ на МВНР бяха обновени и организирани в подходящ вид за експониране на гостуващи изложби – **партерен етаж и ет. 7.**

Галерията „Мисията“ като важен и устойчив инструмент за установяване на партньорство с чужди и български културни организации продължи да е важен инструмент за културната дипломация. През 2021 г. в галерията се извърши дълго отлаганият основен ремонт със съдействието на МВНР (процедурата и организацията се координира от дирекция УС и МТО), който продължи с удължение от м. февруари до м. август. Официалното откриване на обновената и разширена галерия „мисията“ се състоя на 13 август със специална нова тематична изложба, а сред гостите бяха посланици, делегати на дипломатическите мисии от Западните Балкани, дипломати от МВНР, партньори на Института, учени и медии. Приветстващо слово към гостите направи специално министърът на външните работи г-н Светлан Стоев и даде старт и на новата фототипна изложба „Чудотворни икони и свети мощи на Балканите“.

През 2021 година ДКИ представи общо 5 изложби в пространството на галерия „Мисията“; една живописна изложба беше организирана извън граница; други три експозиции на ДКИ гостуваха на партньорски институции;

12 гостуващи изложби бяха показани в сградата на МВНР.

Изложби на ДКИ

ДКИ организира няколко **собствени изложби** през изминалата година, чието представяне беше реализирано в пространството на галерия „Мисията“ и в партньорски организации. Нови две изложби подобриха общата визуална среда в пространствата и коридорите на Централно управление –МВНР.

В началото на годината в галерия „Мисията“ беше представена живописна изложбата **„Надграждане II“**, която доразвива концепцията от своето първо издание през 2020 г., като показва последните постъпили картини във фонда през изминалата година. През месец август там беше представена документална изложба **„Чудотворни икони и свети мощи на Балканите“**.

Изложба „Български паметници под закрилата на ЮНЕСКО“ гостува в музейното пространство „Епископската базилика на Филипопол“ в Пловдив, а „Посоки“ беше част от програмата за честване Деня на дипломатическата служба в резиденция „Бояна“, както и за Деня на будителите - 1 ноември е представена в Милано, по инициатива на ГК-Милано.

В Триъгълната кула на Сердика, Филиал на Регионалния исторически музей на София беше открита колективната изложба с автори Василен Васевски и Александър Телалим **„EQUILIBRIUM/РАВНОВЕСИЕ: лирично и експресивно“**, организирана от ДКИ, в партньорство с РИМ-София.

През месец юли, 2021 г. в **Галерията на асоциацията на берлинските художници в Берлин** беше открита **колективна международна изложба „Смела нова земя: гледайки напред през спомените“**. Този важен проект, в партньорство с Българския културен институт в Берлин и Дипломатическото ни представителство се реализира в авторитетната галерия на Асоциацията на берлинските художници. Изложбата представи съвременни български творци, които живеят в Берлин и Германия.

През 2021 година големият български фотограф Иво Хаджимишев селектира и дари на ДКИ фотографии в рамка от проекта „**Балканите – споделено наследство**“, които бяха експонирани на партера в Централно управление на МВнР по повод Деня на народните будители, а друга част от тях гостуваха в Нов български университет по повод откриването на учебната година и 30 години от създаването на НБУ.

Гостуващи изложби – инструменти на културната дипломация

През 2021 година в представителните пространства на МВнР и в галерия „Мисията“ бяха експонирани няколко гостуващи изложби. Експозициите отбелязаха годишнини и разшириха партньорствата на ДКИ с дипломатически представителства у нас, местни академични или образователни институции:

- ✓ Изложба „Значими жени в историята – от Братислава до Русе“;
- ✓ Изложбата по повод 200 години от рождението на Раковски в партньорство с Централна библиотека на БАН;
- ✓ Документална изложбата „150 години Българска екзархия“;
- ✓ По повод 65-та годишнина от присъединяването на България към ЮНЕСКО Националната комисия за България за ЮНЕСКО - Регионалният център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа под егидата на ЮНЕСКО организираха изложба „Пътешествие из живите традиции. Нематериалното културно наследство в ЮИЕ“.

В галерия „Мисията“ гостуваха три изложби:

- ✓ Изложба „Щрих и стих“, проект на продуцентската къща Компот Колектив,;
- ✓ Документалната изложба „Пътят на Кирил и Методий“ на Кирило-методиевски научен център към БАН;
- ✓ Живописна изложба „Сто години българска живопис“ по повод 35 години от създаването на Център „Дуйчев“.

Честване на годишнини от дипломатически отношения:

- ✓ 90 години дипломатически взаимоотношения между България и Аржентина беше отбелязано с представянето на документи и снимков материал в постерна изложба „Аржентина и България – 90 години приятелство“;
- ✓ Документална изложба „България и Япония. Политика, дипломация, личности и събития“;
- ✓ Изложба „Дипломация през сърцата на два народа. 110 години дипломатически отношения между България и Испания“.

5 промоционални видеа бяха изработени за част от организираните събития.

По време на **Европейските дни на наследството** на 19 септември Скулптурният парк и Министерството на външните работи и галерия „Мисията“ отвориха отново врати за посетители.

Участия на директора в срещи и публични събития

През 2021 г. директорът на ДКИ проведе над 40 работни срещи по различни актуални теми и бъдещи проекти, участва в редица културни мероприятия и различни образователни формати. Сред гостите в

Института са основно представители на дипломатическия корпус в България – посланици, съветници по културните въпроси и др. дипломати от мисиите, като например на Словашка Република, Република Косово, Кралство Испания, Аржентина, Индия, Държавата Израел, Азербайджан и др.

Работни срещи са проведени и с редица представители на културния сектор в български и международен план – с директорите на културните институти на Унгария, Чешка Република, Кралство Испания, Френския институт, Фондация „ФотоФабрика“, Международно триенале на сценичния плакат-София, представители на чуждите културни институти в София – като д-р Дита Керими, директор на Националната галерия в Скопие, български и чуждестранни галерии; както и с институционални партньори от Министерство на културата, Столична община, Центъра за нематериално културно наследство ЮНЕСКО, Държавна агенция „Архиви“, ДАБЧ, БТА и много други.

Работни посещения в чужбина

Акцент в програмата на директора са работните посещения в Белград, Скопие, Милано и Доха

- В периода 28 април-01 май 2021 директорът на ДКИ взе участие в официалното откриване на колективна изложба на 30 съвременни български художници в проекта NEXT Balkan: Българско съвременно изкуство в Белград 2021; Събитието бе официално открито в U10 Art Space от организаторите г-жа Мартина Стефанова, Next Balkan и арт-директор на фондация ДОМА Арт, Н.Пр. Петко Дойков посланик на България в Белград, директора на Културфорум, Белград г-н Миодраг Нович. На 30.05 се проведе дискусия в пространството на Културен център – ГРАД с участието на артисти от България и Сърбия, арт мениджъри, представители на институции, преподаватели в арт академии и медии.
- В периода 19-22 юни директорът и екип от ДКИ бе на работно посещение в Охрид и Скопие, РС Македония, проведени са работни разговори с представители на български сдружения в Охрид, които развиват културна и социално-интеграционна дейност и обсъдени конкретни възможности за гостуването на мобилни фотографски изложби в Охрид и други проекти; Участие като член на жури в четвъртото издание на фестивала „Дни на балканската култура, фолклор и традиции“ - Охрид 2021 г. На 22 юни е проведен работен разговор в гр. Скопие с директорката на Националната художествена галерия д-р Дита Старова Керими и се обсъдиха идеи за съвместни проекти, гостувания на изложби и др. За целите на културната дипломация и за подпомагане на програмата на Българския културно-информационен център в Скопие екипът от Държавния културен институт предостави фототипна изложба „Традиции и фолклор“, тематични албуми и каталози, представящи богатия художествен фонд към МВНР, както и бе направена подробна инвентаризация на ХФ в мисията. С Посолството на Р България в Скопие бе дискутирано подготовката на проект по Програмата "Българска помощ за развитие", който да е насочен към обучение на млади арт мениджъри в областта на културата и съответно работни визити в България.
- 28 ноември – 02 декември - Участие на директора на ДКИ в VII-та Генерална асамблея на Глобалната мрежа за публична дипломация (GPDNet), гр. Доха, Катар

Срещите с представители на Българските културни институти в чужбина както и с представители от творческия и културен сектор в чужбина очертават съвместни бъдещи инициативи.

Директорът на ДКИ се включва традиционно в обучителни програми, организирани от Дипломатическия институт, виртуални конференции под патронажа на ЮНЕСКО, организирани от НДФ „13 века България“ и др.

Информационни ресурси

Държавния културен институт поддържа самостоятелна деловодна система „Eventis“ с база данни и участва в системата на електронния документооборот на МВнР като външен адресат. Поддържа се софтуер за счетоводна отчетност „Work Flow“ и администриране на персонала и заплати софтуер „HRM“. ДКИ има сключен договор с „Информационно обслужване“ за поддръжка на компютърните системи.

Човешки ресурси

По дейност „Човешки ресурси“ системно се извършва документалната дейност по организацията и управлението в т.ч.: заповеди за възникване и прекратяване на трудови и служебни правоотношения; договори по ЗЗД с физически лица; заповеди за краткосрочни командировки в страната и чужбина; служебни бележки по ЗДДФЛ; удостоверения за трудов стаж; регистър трудови и служебни книжки; лични досиета. Ежемесечно се осъществява присъщата и задължителна кореспонденция с външните потребители на информация – НАП, НОИ, НСИ и др. При възникване от необходимост се обработват и осчетоводява дейност по програма „Старт на кариерата“.

В Института са проведени 3 едномесечни стажантски програми, проведени са интервюта по програмата „Старт в кариерата“ като се очаква одобрение на 2 кандидати в началото на 2022 година.

През 2021 година ДКИ организира и проведе два конкурса. Открита е процедура за конкурентен подбор за назначаване на началник отдел в Държавния културен институт. Спазвайки законни и нормативни актове, комисия проведе конкурентен подбор за свободната бройка за началник отдел „Културна политика“. Открита е и конкурсна процедура за назначаване на Главен експерт в Държавния културен институт - конкурс и подбор при мобилност на държавни служители.

Финансови ресурси

Текущо се извършват дейности свързани с процедурите по СФУК за поемане на задължение и/или извършване на разход; плащания към БНБ - СЕБРА като второстепенен разпоредител с бюджетни средства към МВнР; поддържа се счетоводна база данни в отчетни групи „Бюджет“, „Други сметки и дейности-Художествен фонд“ както и база данни на Държавен културен институт към министъра на външните работи - Партньор 3 по проект Стратегическо сътрудничество между България и Норвегия в подкрепа на международните ангажименти на България за борба с антисемитизма и опазването на еврейското наследство.

Периодично се съставят уточнени планове и проекти, отчети и доклади за реализацията на бюджета по програма „Културна дипломация“.

През отчетния период се извършиха следните промени по бюджета на ДКИ:

Утвърдения бюджет на ДКИ за 2021 г. е в размер на 385 700.00 лева. Съгласно указания за икономично разходване на средствата и решения на МС средствата по бюджета за 2021 г. бяха намалени с 8 909.00 лева и като краен бюджет за 2021 г. ДКИ разполага с 376 791.00 лева, от които за „Персонал“ 238 700.00 и за „Издръжка“ 136 091.00 лева, след вътрешнокомпесаторни промени на утвърдените разходи по области на политики/бюджетни програми на МВнР за 2021 г.

Държавният културен институт действаше в съответствие с условията на финансови рестрикции и стриктно се придържаше към икономично, законосъобразно и целесъобразно разходване на бюджетните средства през 2021г.

Общата икономия за 2021 г. е в размер на 9 614.00 лева.

По параграф „Персонал“ ДКИ отчита неизразходвани средства в размер на 9 512.00 лева и по параграф „Издръжка“ от 102.00 лева.